

Obávám se, že dnes už to tak není, ale před půlstoletím byla doba tří mušketýrů a éra kardinálů Richelieua a Mazarina, Anny Rakouské, Ludvíka XIII. a Ludvíka XIV. v nesmrtelném podání Alexandra Dumase pro kluky toužící po romantice četbou nenahraditelnou.

Nevím, jestli to byli právě *Tři mušketýři*, kteří přivedli pozdějšího historika kultury Jana P. Kučera (1948) k zájmu o 17. století, jisté však je, že ve Francii toto (na rozdíl od nás) barvitě století nebylo jen časem válek, milostných dobrodružství, dvorských intrik a hrdinských kousků, ale také neobyčejného rozkvětu kulturního, který právě za krále Slunce dosáhl svého vrcholu a s jeho osobou byl úzce spjat. Jan P. Kučera se ve své knize *Molière, moralista a posměváček* (vyd. Paseka) netají obdivem k postavám panovníka, a především dramatika a herce, kteří stvořili jednu skvělou epochu.

Jeho pohled se nesnaží o falešnou objektivitu, rovněž ale „nedobásňuje“ detaily Molièrovy lidské i umělecké cesty, pokud nejsou ověřeny. „Když jsem se zabíral Molièrovým životním příběhem,“ píše v úvodu, „občas jsem si při tom svízelném nedostatku pramenů kladl otázku, zda si svého hrdinu neidealizují. Posléze jsem dospěl k podezření, že pravděpodobně ano, stejně jako si zřejmě idealizují oněch prvních dvanáct let vlády Ludvíka XIV. Rovněž idealizace, ač to může znít paradoxně, patří k sebepoznávání. Vždyť co by s námi bez schopnosti něco si idealizovat bylo? Proto i při chladném zvážení všech pro a proti bych řekl, že kdyby tenkrát ve Francii prvních dvou dekád bývali znali zubní anestezii, žili by v lepších časech, než je naše doba.“

Podobných bonmotů se Kučera dopouští častěji a i to budí ve čtenáři pohodu. Jestliže dřívější Kučerovy knihy byly začasť polemicky vyhocené (například jeho *Bílá hora*), teď se dostává ke slovu autorská zralost, která je schopna nadhledu. Kniha o Molièrovi by zároveň mohla být příkladem, jak historické knihy psát. Už jen brilantní propojení Molièrova života s analýzou jeho her, aniž by v nich byly jednoduše shledávány prvky autobiografické, by stálo za samostatný rozbor. Mohu teď jen shrnout – číst Kučerova Molièra mi dnes přináší stejnou radost, jako mi kdysi činilo vyprávění o dobrodružných eskapádách tří hrdinů, kteří byli čtyři. Jan P. Kučera: *Molière, moralista a posměváček*, vydala Paseka, 2006. 260 stran.